

Sygn. akt V Ca 3236/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogusława Jarmołowicz-Łochańska
Sędziowie:	SO Bożena Miśkowiec SR del. Iwona Lizakowska - Bytof (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Szczęsna

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P. i P. P.

przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie
i Skarbowi Państwa-Sądowi Okręgowemu w Warszawie

o zapłatę

na skutek apelacji powódek

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie

z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt II C 125/14

1. oddała apelację;
2. przyznaje r.pr. M. K. ze środków Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie kwotę 1 800 (tysiąc osiemset) złotych powiększoną o należną stawkę podatku VAT tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódkom z urzędu w instancji odwoławczej.

SSR del. Iwona Lizakowska - Bytof SSO Bogusława Jarmołowicz-Łochańska SSO Bożena Miśkowiec

Sygn. akt **V Ca** 3236/15

UZASADNIENIE

Powódki J. P. i P. P. wniosły pozew o zasądzenie od pozwanych Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie i Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie zadośćuczynienia po 40.000,00 zł dla każdej z nich wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 3.134,12 zł tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty. Powódki wniosły również o zasądzenie

od pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powódki wyjaśniły, że dochodzona przez nich kwota zadośćuczynienia wynika z doznanych przez nich krzywd w związku z nierozpoznaniami przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa

w Warszawie złożonego wraz z pozwem w sprawie II C 203/10 wniosku o zabezpieczenie roszczenia poprzez natychmiastowe włączenie prądu w ich mieszkaniu, przez co skazane były na życie w ciemnościach, brak możliwości korzystania z podstawowych urządzeń gospodarstwa domowego jak pralka, lodówka, komputer, czy telewizor oraz przyjmować popołudniami gości. W związku z brakiem energii elektrycznej powódki narażone były na zagrożenie pożarowe, albowiem doświetlały swoje mieszkanie świecami, powódka P. P. ze względu na swój stan zdrowia nie była w stanie samodzielnie korzystać

z toalety, zaś w związku z brakiem możliwości korzystania z lodówki powódki zmuszone były robić codziennie zakupy. Odnośnie zaś żądanego odszkodowania powódki wskazały,

że postawę jego zasądzenia wywodzą z nie unieważnienia przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie faktur prognozowych wystawionych przez (...) S.A.

po zdjęciu licznika w dniu 3 maja 2010 roku o wyłączeniu prądu w dniu 8 października 2009 roku oraz nie uwzględniania korekt wartości pobranych opłat za pobór energii przez (...) S.A.

Pozwany Skarb Państwa - Sąd Okręgowy w Warszawie i Skarb Państwa - Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie wniosli o oddalenie powództwa w całości podnosząc w pierwszej kolejności brak legitymacji biernej po ich stronie ze względu,

że właściwym statio fisci Skarbu Państwa powinna być Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa ze względu na treść art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 08 lipca 2005 roku o Prokuraturii Skarbu Państwa (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1150), zgodnie z którym zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe do zakończenia sprawy,

z zastrzeżeniem art. 8b w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy. Jak drugi powód oddalenia powództwa pozwani podnieśli, że powódki nie udowodniły swoich roszczeń tak, co do zasady, jak i wysokości.

Strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska, aż do zamknięcia rozprawy.

Wyrokiem z dnia 20 maja 2015 r. sygn. akt II C 125/14 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie oddalił powództwo.

Powyższe rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych Sądu Rejonowego:

J. P. i P. P. pozwem złożonym w dniu 5 marca 2010 roku do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. wniosły o: nakazanie (...) S.A. z siedzibą w W. natychmiastowego włączenia prądu w mieszkaniu nr (...) położonym w budynku przy ul. (...)w W., zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. zadośćuczynienia po 20.000,00 zł na rzecz każdej z nich, zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 791,00 zł tytułem zwrotu części uiszczonych przez nie opłat za energię elektryczną w latach 2008 - 2009, anulowanie faktur prognozowych wystawionych przez (...) S.A. za okres kiedy zaniechano wykonywania usługi dostarczenia energii elektrycznej oraz dokonania korekt wartości pobranych opłat za pobór energii przez (...) S.A. z siedzibą w W.. Ponadto J. P.

i P. P. wniosły o obciążenie (...) S.A. z siedzibą w W. kosztami postępowania sądowego, zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. na ich rzecz kosztów procesu według norm przepisanych oraz zgłosiły wnioski formalne w przedmiocie zwolnienia ich od kosztów sądowych w całości, ustanowienia dla nich pełnomocnika z urzędu i wydania wyroku w przypadku ich nieobecności.

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie w postanowieniu z dnia 6 maja 2010 roku rozstrzygnął w przedmiocie zgłoszonego wniosku o zwolnienie J. P. i P. P. od kosztów sądowych w całości poprzez uwzględnienie tego wniosku w całości.

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie postanowieniem z dnia 26 maja 2010 roku rozstrzygnął w przedmiocie zgłoszonego wniosku o ustanowienie dla J. P. i P. P. pełnomocnika z urzędu poprzez oddalenie tego wniosku w całości.

J. P. i P. P. wnioskiem złożonym w dniu 8 listopada 2010 roku wniosły o udzielenie na posiedzeniu niejawnym zabezpieczenia ich roszczenia poprzez nakazanie włączenia przez (...) S. A. z siedzibą w W. prądu w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w budynku przy ul. (...) (...) w W..

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie postanowieniem z dnia 9 listopada 2010 roku rozstrzygnął w przedmiocie zgłoszonego przez J. P. i P. P. wniosku o zabezpieczenie poprzez uwzględnienie tego wniosku w całości.

Na rozprawie w dniu 3 lutego 2011 roku J. P. i P. P. cofnęły powództwo w zakresie roszczenia dotyczącego nakazania (...) S.A. z siedzibą w W. natychmiastowego włączenia prądu w mieszkaniu nr (...) położonym w budynku przy ul. (...) w W..

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie wyrokiem wydanym w dniu 10 lutego 2011 roku umorzył postępowanie w zakresie roszczenia dotyczącego nakazania (...) S.A. z siedzibą w W. natychmiastowego włączenia prądu w mieszkaniu nr (...) położonym w budynku przy ul. (...) w W., oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz nie obciążył J. P. i P. P. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W..

J. P. i P. P. od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie wydanego w dniu 10 lutego 2011 roku wniosły apelację zaskarżając w niej punkt II rozstrzygnięcia wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie odszkodowanie zgodnie z żądaniem pozwu. Sąd Okręgowy w Warszawie po rozpoznaniu w dniu 05 września 2011 roku apelacji oddalił ją w całości.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w dołączonych do sprawy aktach sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy -Mokotowa w Warszawie II C 203/10 (k. 86), albowiem poczynione na ich podstawie ustalenia są wystarczające do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie. Dokumenty te, mające w znacznej części charakter urzędowy (protokoły, orzeczenia) nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania a Sąd nie miał żadnych wątpliwości, co do ich wartości dowodowej. W związku z tym, że na podstawie powyżej przedstawionego stanu faktycznego Sąd Rejonowy był w stanie ustalić, czy pozwani działali niezgodnie z prawem lub dopuścili się zaniechań, czy też nie, a tym samym czy ponoszą odpowiedzialność na szkody i krzywdy wskazywane przez powódki Sąd Rejonowy oddalił wniosek o przesłuchanie powódki P. P.. Zeznania powódki, które dotyczyłyby zaistnienia i rozmiarów powstałej szkody i krzywdy, nie wniosłyby zdaniem Sądu Rejonowego żadnych nowych faktów, które mogłyby prowadzić do przyjęcia odpowiedzialności pozwanych, a przeprowadzenie tego dowodu spowodowałoby tylko i wyłącznie wydłużenie postępowania i wygenerował dodatkowe, zbędne koszty. Ponadto o sytuacji P. P. związanej z brakiem prądu w mieszkaniu w wyczerpujący sposób zeznawała J. P., co dodatkowo czyniło zbędne przesłuchanie drugiej z powódek.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo jako bezpodstawne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę prawną dochodzonego przez powódki roszczenia stanowiły przepisy art. 417 § 1 k.c. i art. 448 k.c. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa, przewidzianej tak w art. 417, jak i art. 417¹ k.c. są: bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, szkoda oraz normalny związek przyczynowy

między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie V CSK 161/14). Po stronie strony powodowej, zgodnie z panującymi w postępowaniu cywilnym zasadami prawdy i kontradiktoryjności wyrażonymi w art. 6 k.c. i art. 3 i 232 k.p.c., spoczywał ciężar udowodnienia działań lub zaniechań niezgodnych z prawem, które wyrządziły u nich szkodę i krzywdę decydującą o zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia.

Powódki dochodziły zadośćuczynienia za naruszenie ich dóbr osobistych w związku z nierozpoznaniami przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie wniosku o zabezpieczenie, który, jak twierdziły powódki, został zgłoszony w pozwie, wskutek czego do czasu przywrócenia im dopływu energii elektrycznej na skutek postanowienia Sądu z dnia 9 listopada 2010 roku żyły w ciemnościach, pozbawione możliwości korzystania z podstawowych sprzętów wyposażenia domowego, co naraziło ich na wiele niedogodności i niebezpieczeństwo utraty życia lub spowodowania uszczerbku na zdrowiu na skutek pożaru w związku z koniecznością korzystania ze świec.

W tej kwestii Sąd Rejonowy uznał, że pozwany ani swoim działaniem, ani zaniechaniem nie doprowadził do powstałej u powódek krzywdy w związku z brakiem prądu w okresie od dnia złożenia pozwu do dnia jego przywrócenia na skutek postanowienia o zabezpieczeniu z dnia 9 listopada 2010 roku. Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska powódek, iż w pozwie z dnia 5 marca 2010 r. złożonym do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie został zgłoszony wniosek o zabezpieczenie roszczenia, gdyż pozostawało to w sprzeczności z czynnościami powódek podejmowanymi w tamtym postępowaniu i niezaskarżonymi przez nie orzeczeniami.

Zgodnie z art. 187 § 1 k.p.c. pozw, ze względu na skutki jakie wywołuje w procesie, powinien czynić zadość ogólnym warunkom pisma procesowego przewidzianych przez art. 126 i n. k.p.c., a ponadto powinien zawierać: dokładnie określone żądanie, przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. Ponadto stosownie do art. 187 § 2 k.p.c. pozw może zawierać szereg wniosków formalnych wywołujących postępowania incydentalne jak np. wniosek o zabezpieczenie, wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w całości albo w części lub wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Pozew złożony przez powódki do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie w sprawie IIC 203/10, stanowił rodzaj powództwa o świadczenie, na podstawie którego powódki dochodziły nakazania pozwanemu natychmiastowego włączenia energii elektrycznej oraz zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowanie. Pozew ten poza wnioskami o zwolnienie od kosztów sądowych w całości i ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie zawierał innych obligujących Sąd Rejonowy do wszczęcia postępowania incydentalnego rozstrzygnięcia go osobnym orzeczeniem. Nieuprawniona jest zatem teza powódek, że Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie nie rozpoznał ich wniosku o zabezpieczenie zgłoszonego w pozwie, albowiem taki wniosek formalnie nie został zgłoszony. Uznanie przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie punktu 1 pozwu jako jego jednego z żądań głównych jest jak najbardziej uzasadnione, co znajduje przede wszystkim potwierdzenie w czynności prawnej powódek dokonanej na rozprawie w dniu 3 lutego 2011 roku, na której cofnęły żądanie pozwu zakresie podłączenia prądu (k. 120 akt II C 203/10). Powyższe dowodzi temu, że również powódki żądanie pozwu przedstawione w punkcie 1 traktowały jako żądanie główne pozwu a nie wniosek o zabezpieczenie powództwa. Konsekwencją powyższego było umorzenie w punkcie I. wyroku z dnia 10 lutego 2011 r. postępowania w zakresie żądania nakazania włączenia prądu (k. 124 akt II C 203/10), czego powódki nie zaskarżyły. Apelacja została wniesiona wyłącznie od punktu II wyroku oddalającego powództwo.

Ponadto przedstawiony w poprzedniej części uzasadnienia stan faktyczny dowodzi temu, że pozwany brał pod uwagę wnioski formalne powódek zgłoszone w pozwie,

czy na późniejszym etapie postępowania, czego dowodem są wydane w ich przedmiocie orzeczenia chociażby w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

Podsumowując powódki nie udowodniły, że działania Sądu I i II instancji były niezgodne z prawem ani też, aby dopuszczono się jakichkolwiek zaniechań. Sąd pierwszej instancji rozstrzygając w przedmiocie powództwa zgłoszonego w sprawie II C 203/10 orzekł, co do wszystkich żądań, czego wyrazem jest punkt 1 i 2 sentencji wyroku. Również Sąd Okręgowy rozpoznając apelację wydał orzeczenie, w którym oddalił apelację.

Podnoszony przez pozwanych brak po ich stronie legitymacji biernej w niniejszej sprawie nie mógł sam w sobie skutkować oddaleniem powództwa, albowiem przepis

art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 roku o Prokuraturii Skarbu Państwa

nie znajdował zastosowania, a nawet w przypadku jego zastosowania to statio fisci Skarbu Państwa byłby prawidłowo oznaczony. Po pierwsze wskazać należy, że w niniejszej sprawie pomiędzy powódkami, jak i pozwanymi występowało współuczestnictwo formalne, dlatego też wartość przedmiotu sporu dla każdej z powódek powinna być liczona oddzielnie

i właściwość Sądu powinna zostać określona według wartości ustalonej dla każdej z powódek osobno, a nie łącznie.

Właściwość Sądu Okręgowego do rozpoznania niniejszej sprawy

nie była zatem uzasadniona. Po drugie nawet w przypadku właściwości Sądu Okręgowego

to statio fisci Skarbu Państwa pozostałoby bez zmian, albowiem Prokuratura Generalna Skarbu Państwa występuje w sprawie w charakterze zastępcy procesowego, a więc jest umocowanym ustawą instytucjonalnym pełnomocnikiem, a nie reprezentantem Skarbu Państwa, którego w niniejszej sprawie jest Sąd Rejonowy dla Warszawy -Mokotowa w Warszawie i Sąd Okręgowy w Warszawie.

Z tych też względów w ocenie Sądu Rejonowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z uwagi na brak oświadczenia pełnomocnika z urzędu powódek, iż koszty zastępstwa prawnego nie zostały zapłacone w całości lub w części - zgodnie z § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu -wniosek (k. 55) o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego nie mógł zostać uwzględniony. Oświadczenie pełnomocnika o zapłaceniu lub nie opłat za wykonanie czynności w ramach pomocy prawnej przyznanej z urzędu jest elementem konstrukcyjnym wniosku o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego

i zawarcie tego oświadczenia w treści wniosku warunkuje pozytywne jego rozpatrzenie

(por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie II GZ 273/09). Jeżeli wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej nie zawiera oświadczenia, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części,

to należy odmówić przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 sierpnia 2014 r. w sprawie II OZ 759/14).

Co do kosztów strony pozwanej reprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika,

to z uwagi brak wniosku o zwrot tych kosztów, roszczenie to zgodnie z art. 109 § 1 k.p.c. wygasło uniemożliwiając zasądzenie od powódek kosztów procesu.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wywiodły powódki, zaskarżając go w całości

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa mające wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.:

1. art. 417 § 1, art. 417 (1), art. 448 k.c. w związku z art., 6 k.c. i art. 3 i 232 k.p.c. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że pozwany Sąd nie doprowadził do powstałej u powódek krzywdy poprzez swoje działanie/zaniechanie, a tym samym że nie wyrządził im swoim działaniem/zaniechaniem szkody;

2. art. 263 k.p.c. w związku z art. 299 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i nie przeprowadzenie dowodu z zeznań powódki P. P., a przez to uniemożliwienie powódce P. P. czynnego udziału w postępowaniu i złożenie wyjaśnień mogących przyczynić się do pełnego wyjaśnienia sprawy i uwzględnienia powództwa.

3. art. 386 §4 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy, tj. brak właściwych ustaleń w kwestii wyrządzenia powódkom krzywdy i poniesienia przez nie szkody przez działanie/zaniechanie pozwanego Sądu oraz/albo brak przeprowadzonego postępowania dowodowego w całości przez tut. Sąd (brak dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z zeznań powódki P. P.);

4. art. 737 k.p.c. poprzez niezastosowanie i nieuwzględnienie, w przypadku kiedy w pozwie z dnia 5 marca 2010 roku złożonym do Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie został zgłoszony przez powódki wniosek o zabezpieczenie roszczenia, który powinien być niezwłocznie rozpatrzony poprzez ówczesny Sąd, a roszczenie powódek zabezpieczone;

5. art. 233 k.p.c. poprzez nie rozpatrzenie materiału dowodowego zebranego w sprawie i błędne ustalenie, że pozwany Sąd nie doprowadził do powstałej u powódek krzywdy poprzez swoje działanie/zaniechanie, a tym samym że nie wyrządził im swoim działaniem/zaniechaniem szkody;

6. §16 Rozporządzenia z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. 2013.490.j.t.

z późn. zm. w związku z art. 109 § 1 k.p.c. poprzez ich błędne zastosowanie w sytuacji, gdy pełnomocnik powódek ustanowiony z urzędu zgłosił wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych przed zamknięciem rozprawy (również na piśmie - k. 55), a brak wpisanego do wniosku oświadczenia o zapłaceniu lub nie opłat za wykonanie czynności w ramach pomocy prawnej przyznanej z urzędu wynikało z faktu, że nie zostały uiszczone na rzecz pełnomocnika powódek jakiegokolwiek koszty z tytułu pomocy prawnej świadczonej na rzecz powódek z urzędu;

Ponadto skarżące zarzuciły błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym przyjęciu, że pozwane nie udowodniły że działania Sądu były niezgodne z prawem czy też, że nie dopuszczono się jakichkolwiek zaniechań, podczas gdy powódka J. P. w tej kwestii złożyła zwięzłe i wyczerpujące zeznania dając wyraz krzywdzie

i szkodzi jaką poniosła, a co więcej materiał dowodowy zebrany w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Mokotowa w Warszawie w sprawie

II C 203/10 również wskazywał na poniesienie szkody przez powódki oraz na wyrządzenie im krzywdy przez pozwanego SR dla Warszawy Mokotowa.

Podnosząc powyższe zarzuty apelujące wniosły o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie od pozwanych na rzecz powódek kwoty 83.134,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 stycznia 2010r. do dnia zapłaty ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji;

2. zasądzenie od pozwanych na rzecz powódek kosztów procesu, w tym zasądzenie

na rzecz pełnomocnika z urzędu powódek kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za I i II Instancję, według norm przepisanych przy oświadczeniu pełnomocnika procesowego powódek jak w §16

Rozporządzenia z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Dz. U. 2013.490.j.t. z późn. zm.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego apelacja wywiedziona przez powódki nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie sposób podzielić podniesionych w niej zarzutów.

W ocenie Sądu Okręgowego nie budzi wątpliwości, iż oceniając materiał dowodowy Sąd Rejonowy nie przekroczył granic swobody zakreślonych treścią art. 233 § 1 k.p.c.,

w sposób kompleksowy poddał analizie zebrany w sprawie materiał dowodowy,

a prawidłowość oceny dowodów nie została przez skarżącego skutecznie podważona. Samo przedstawienie przez stronę odmiennych wniosków niż wynikają z dokonanej oceny

nie świadczy jeszcze o przekroczeniu swobodnej oceny dowodów (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 r., III CKN 4/98). Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy słusznie ustalił i przyjął, iż analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa, sygn. II C 203/10 nie dawała żadnych podstaw

ku temu, ażeby przypisać działaniu funkcjonariuszy publicznych pozwanego elementów bezprawności, bowiem z takiego działania swoje roszczenie o zadośćuczynienie wywodziły powódki. Wbrew twierdzeniom strony apelującej działania sądu podejmowane w sprawie

o sygn. II C 203/10 z całą pewnością nie nosiły żadnych cech, które świadczyłyby

o bezprawnym i zawinionym działaniu funkcjonariuszy. Nie sposób także przyjąć,

iż to działania pozwanego doprowadziły do powstania po stronie powódek krzywdy w okresie od dnia złożenia pozwu do dnia jego przywrócenia dostaw prądu na skutek postanowienia

o zabezpieczeniu z dnia 9 listopada 2010 roku. Wskazać w tym miejscu należy, iż słusznie Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska powódek, iż w pozwie z dnia 5 marca 2010 r. złożonym do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie został zgłoszony wniosek o zabezpieczenie roszczenia, gdyż pozostawało to w sprzeczności z czynnościami powódek podejmowanymi w tamtym postępowaniu i niezaskarżonymi przez

nie orzeczeniami. Podkreślenia wymaga, że z treści pozwu złożonego przez powódki do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie w sprawie IIC 203/10 wynika,

że stanowił on rodzaj powództwa o świadczenie, tj. nakazanie pozwanemu natychmiastowego włączenia energii elektrycznej powódkom oraz zasądzenie zadośćuczynienia

i odszkodowanie. Pozew ten poza wnioskami o zwolnienie od kosztów sądowych w całości

i ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie zawierał innych żądań obligujących Sąd Rejonowy do wszczęcia postępowania incydentalnego. Chybiony jest zatem zarzut powódek, że Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie nie rozpoznał ich wniosku

o zabezpieczenie zgłoszonego w pozwie, albowiem taki wniosek formalnie nie został zgłoszony. Temu, że także powódki żądanie pozwu przedstawione w punkcie 1 traktowały jako żądanie główne pozwu a nie wniosek o zabezpieczenie powództwa dowodzi fakt,

iż w czynności prawnej powódek dokonanej na rozprawie w dniu 3 lutego 2011 roku, powódki cofnęły żądanie pozwu zakresie podłączenia oraz nie wniosły następnie apelacji

od wyroku w części umarzającej postępowanie w związku z cofnięciem pozwu w powyższym zakresie. Ponadto powódki wnioskiem złożonym w dniu 8 listopada 2010 roku wniosły

o udzielenie na posiedzeniu niejawnym zabezpieczenia ich roszczenia poprzez nakazanie włączenia przez (...) S. A. z siedzibą w W. prądu

w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w budynku przy ul. (...)

(...) w W.. Powyższy wniosek został uwzględniony w całości przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie postanowieniem z dnia

9 listopada 2010 roku. Wobec zatem uznania, iż w takich okolicznościach brak jest podstaw do zakwalifikowania działania pozwanego jako zawinionego niecelowe było przeprowadzenie dowodu w postaci zeznań powódki P. P.. W związku z powyższym zarzut nieprzeprowadzenia tego wniosku dowodowego przez Sąd I instancji nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie uwzględniając wniosku pełnomocnika powódek o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego z urzędu nie naruszył treści

§ 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w związku z art. 109 § 1 k.p.c. Zgodnie z poglądem ugruntowanym w orzecznictwie, który podziela Sąd Okręgowy,

iż wniosek adwokata lub radcy prawnego, ustanowionego dla strony zwolnionej od kosztów sądowych w całości lub w części, o zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie zawierający oświadczenia, że żądane koszty

nie zostały zapłacone w całości lub w części, podlega oddaleniu, jako nie uzasadniony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1998 r., sygn. II CKN 687/98, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. III UK 128/11). Pełnomocnik powódek zgłaszając wniosek o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie złożył oświadczenia, iż żądane koszty nie zostały zapłacone w całości lub w części. Natomiast zgodnie z § 16 wyżej cytowanego rozporządzenia oświadczenie to jest nieodzownym elementem uzasadnienia wniosku o przyznanie kosztów, stanowiącym przesłankę do przyjęcia, że praca radcy prawnego nie została wynagrodzona,

a zatem, iż zachodzi podstawa poniesienia kosztów z tego tytułu przez Skarb Państwa

na art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w pkt. I wyroku oddalił apelację powódek na podstawie art. 385 k.p.c., natomiast w pkt II orzekł o wynagrodzeniu pełnomocnika

z urzędu ustanowionego przez Sąd Rejonowy dla obydwu powódek na podstawie

art. 98 k.p.c. w zw. z art. § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Bożena Miśkowiec SSO Bogusława Jarmołowicz –Łochańska SSR (del) Iwona Lizakowska-Bytof